

Agility

Sveriges Hundungdom
för hundintresserad ungdom

Det här är agility

Från början anordnades agility som en pausunderhållning på hästtävlingar i Storbritanien och det var också hästhoppning som inspirerade till den här hundsporten. Senare visades även agility på den stora hundutställningen Crufts i England. Till Sverige och Sveriges Hundungdom kom sporten under mitten av 1980-talet och blev snabbt en officiell hundsport som fick många anhängare och utövare. Agility är en hinderbana för hundar som ska genomföras på tid. Mellan 15 till 22 olika hinder finns det på tävlingar. Några hinder ska hunden hoppa över medan andra ska den balansera på och så finns det tunnlar att springa igenom och pinnar som den ska gå slalom mellan. Alla hinder ska tas i en viss ordning, från rätt håll och på rätt sätt och dessutom även så snabbt som möjligt. Det finns två tävlingsklasser: **Agilityklass** och **Hoppklass** och i dessa båda kan man tävla individuellt och i lag. Det som skiljer agilityklass från hoppklass är att i den sistnämnda finns inga kontaktfältshinder med som balansbom, A-hinder och gungbräda. På en tävling får du som förare uppmuntra och styra din hund med både rösten och handtecken. Däremot får varken du eller hunden röra vid varandra. Det är inte lätt att klara av ett lopp både felfritt och snabbt, men vi kan lova att både du och din hund kommer att ha väldigt roligt tillsammans när ni tränar och tävlar.

Agilityhunden

Det bästa med agility är att nästan alla hundar tycker att det är roligt. Kanske är det för att hunden både får använda sin hjärna och kropp och dessutom göra någonting tillsammans med dig. En annan fördel med sporten är att både din hund och du har möjligheter att utvecklas hela tiden. På kurser i agility och på tävlingar kan man se många olika raser och blandningar mellan raser. Svaret på frågan om vilken typ av hund som passar bäst beror helt och hållet på vilket mål du har som förare.

Ovan och till vänster ser vi två glada agilityhundar; en jämt-hund samt en kortbärig normalstor tax. Båda raserna används främst som jakthundar.

För att träna agility passar nästan vilken hund som helst och är målet att du och hunden ska göra något roligt tillsammans och förbättra samarbetet kan vi lova att du blir nöjd. För den som vill tävla och gärna på så hög nivå som möjligt krävs det en hund som är mycket snabb, smidig och lyhörd för vad föraren vill. Och här måste även agilityföraren lägga ned mycket tid på att träna sin "handling" och placering samt gärna själv vara i god form.

Text, foto & layout Lotta Treiberg
© Sveriges Hundungdom 2021

Om du vill tävla

Innan träningen kan börja på allvar måste din hund ha vuxit färdigt och vara helt frisk. Tävla, det får hunden inte göra förrän den är över ett och ett halvt år. Men självklart kan man börja träna långt innan dess och då är det framför allt det som kallas för grundlydnad. Med det menas bland annat att hunden lyssnar och lyder även om den inte har koppel på sig och att den kan stanna och komma på inkallning. Alla friska hundar över 18 månader får delta på tävlingar, alltså även kryptorchida och oregistrerade hundar (t ex blandraser). För oregistrerade hundar gäller att de måste ha ett tävlingslicensnummer (TAVLIC) som man ansöker om hos Svenska Kennelklubben. Både mycket små och stora hundar kan passa bra för agility och det är hundens storlek som avgör vilken storleksgrupp den kan tävla i.

Det är skillnad i storlek mellan en belgisk vallhund laekenois (t v) och en liten bostonterrier (t h). Det tar man hänsyn till på tävlingar där mycket små, små, mellanstora och stora samt väldigt stora hundar tävlar i olika grupper.

Små och stora hundar

När hunden är lägst 18 månader ska en agilitydomare mäta hundens mankhöjd och skriva ett mätintyg som sedan ska kunna visas upp på alla tävlingar. Hundar tävlar inom en storleksgrupp (och klass) mot varandra och det är bland annat hopphindrens höjd som ändras. Inför din första tävling måste du ha en Tävlingsbok (beställs från Svenska Agilityklubben) och ett mätintyg. Alla nybörjarhundar börjar i klass 1 och för att kvalificera sig till klass 2 krävs tre lopp utan fel och hunden ska dessutom tillhöra de 15 procent som är bäst placerade. Från klass 2 till den högsta och svåraste klassen, klass 3, krävs också tre felfria lopp och hunden ska tillhöra de tio procent som var bäst i klassen. Men man behöver inte flytta upp till nästa klass, det är föraren som avgör det. Inom agilityn kallas det att ta en pinne när man uppnått detta och det krävs alltså tre pinnar för att få tävla i en högre klass.

Storleksgrupper

Extra small: för hundar vars mankhöjd är under 28 cm.

Small: för hundar vars mankhöjd är under 35 cm.

Medium: för hundar som är 35 cm och över men under 43 cm.

Large: för hundar som är 43 cm och över men under 50 cm.

Extra large: tillåten för hundar vars mankhöjd är 43 cm eller högre.

För hundar som mäts in i Extra small och i Large, där kan föraren välja vilken storleksgrupp hunden efter slutgiltig mätning ska tävla i; small respektive extra large.

Nya regler gäller från 2023, då kan storleksgruppen som hunden ska tävla i väljas inför varje tävling av föraren.

När det gäller tävlan i lagklasser så sker det i tre storleksgrupper: extra small + small samt i medium och till sist large + extra large.

Agilitybanan och hindren

En agilitybana bör vara 30 x 40 meter och det ska vara mellan 15 och 22 hinderpassager. Alla hinder måste stå stabilt på banans underlag som ska vara så halkfritt som möjligt. Halkfria ska också kontaktfälthindren vara och hopphindren ska kunna rivas. Innan tävlingen drar igång får alla förare en chans att gå banan (utan hund) och lära sig i vilken ordning hindren ska tas, det kallas för banvandring. Det är domaren som ritar banorna och därför är det sällan som två agilitytävlingar är lika varandra. A-hinder, balansbom och gungbräda kan bara finnas med i agilityklass och agilitylagklass.

Solen skiner ju inte alltid, men agility kan man tävla i även om vädret inte är så roligt. Numera hålls dock många agilitytävlingar inomhus, vilket har förlängt säsongen betydligt.

A-hindret

Hunden ska springa upp på toppen och ner på andra sidan. Det här är ett högt hinder, 160 cm. Hindret har markerade kontaktfält, både på upp- och nedfart, som hunden måste trampa på med minst en del av en tass. Liksom övriga kontaktfälts- eller balanshinder måste man ha hjälp av någon när hunden ska lära sig ta hindret.

Till vänster är det en shetland sheepdog som är på väg över krönet på A-hindret. Hindret är högt, över en och en halv meter, men om man lär in hindret lugnt och tryggt brukar de flesta hundar gilla A-hindret. Detsamma gäller också för balansbommen som hunden nedan lätt springer över.

Balansbommen

Ett hinder med en 30 cm bred bräda som hunden ska springa uppför, fortsätta balansera på en plan bräda som är mellan 120-130 cm över marken och ca 4 meter lång, och därefter fortsätta på nedfarten. Kontaktfält finns på upp- och nedfarten. Ett tips är att lära hunden redan från början att vara noggrann med att trampa på kontaktfälten.

Gungbrädan

Hunden ska gå upp på brädan och fortsätta så långt att brädan gungar över och slår i marken. Först när brädan har gungat över och slagit i marken får hunden springa av hindret. Även på det här hindret finns det markerade kontaktfält som hunden måste vidröra med minst en del av en tass.

Gungbrädan kan upplevas som lite läskig i början, men med lugn träning lär sig hunden snabbt hur långt den kan gå innan brädan vippar över. Det är bra att vara två personer som hjälper hunden vid träning av balanshindren. På bilden till höger syns det att den här hunden lärt sig att stanna på precis rätt ställe och väntar där tills brädan slår i marken.

Storpuddeln på vänstra bilden hoppar ett vanligt hoppbinder, medan den svarta hunden hoppar över en mur.

Hoppbinder

Det vanligaste hindret på en agilitybana är vanliga hoppbinder som hunden ska hoppa över utan att riva. Hindrens så kallade infångare – ställningarna som bommen vilar på – måste vara stabila, medan själva bommen som hunden hoppar över lätt ska kunna rivas. En variant av hoppbinder är det som kallas för oxer och som är ett så kallat dubbelhopp och en annan är det som kallas för mur eller viadukt. Höjden på hoppet varierar för de olika storleksgrupperna mellan 10 cm i extra smallgruppen till som högst 60 cm för de stora hundarna i extra largegruppen.

Långhoppet

Ett hinder där det gäller för hunden att hoppa långt men inte särskilt högt. Hindret består av olika delar, för smallhundar är det två 15 cm breda delar och för de största hundarna är det fyra till fem delar. Hindret är sluttande och hundarna ska börja sitt hopp där hindret är som lägst.

En labrador retriever som elegant flyger över långhoppet.

Däcket

Däcket ska hunden hoppa igenom, hur högt upp däcket är placerat beror på vilken storleksgrupp hunden tävlar i. Ramen som håller däcket måste vara mycket stadigt och däcket ska vara fast förankrat i ramen och däcket är delat på mitten, om hunden skulle fastna. Däckets diameter är mellan 45-60 cm.

Slalom

Det här hindret består av ett antal pinnar som står placerade på rad med 60 cm mellanrum. Antalet pinnar kan variera mellan åtta till tolv stycken. För att klara hindret ska hunden ta varannan pinne från höger och varannan från vänster. Hunden måste börja genom att gå in på höger sida om den första pinnen. Blir det fel, som att hunden missar någon pinne, måste hunden antingen börja om helt från början igen, eller visas in där den först gick fel.

Runda tunneln

Tunneln kan vara olika lång, mellan 3 till 6 meter och innermättet (diametern) är 60 cm. tunneln kan läggas ut rakt eller böjd. För hunden gäller det att springa in i tunneln från rätt håll, inte vända eller tveka, och förstås komma ut där tunneln slutar. Materialet i tunneln ska vara så halkfritt som möjligt och dessutom är det viktigt att tunneln är fast förankrad. Ofta använder man sandsäckar för att få den helt stabil.

Mått på alla hinder och olika hinderfel som domaren dömer kan du läsa om i Regler för agilitytävlingar.

På bilden är det en papillon som snart är ute ur tunneln och redo för nästa hinder.

Vad domaren dömer

I reglerna för agilitytävlingar finns det att läsa om alla olika fel som hunden/föraren kan göra vid varje hinder. Men lite förenklat kan man säga att domaren dömer fem fel om hunden till exempel river ett hinder eller missar att vidröra ett kontaktfält. Om hunden tvekar eller vägrar att ta ett hinder dömer domaren för vägran, vilket också ger fem fel. Hunden får ha max tre vägringar under ett lopp. Skulle hunden ta fel hinder eller ta ett hinder från fel håll blir man diskvalificerad – brukar kallas diskad.

Förargligt att riva ett hinder, men det är mycket lätt hänt att det blir fel när farten är hög.

När max fem hundar i en klass och en storleksgrupp sprungit sina lopp bestämmer domaren vilken referens-tid som gäller. Tidtagningen för varje hund startar strax innan första hindret (alltid ett hopp hinder) tas och avslutas när hunden passerat ”målnöret”. Skulle hunden inte klara loppet under referenstiden får man tidsfel. Tävlingsledaren har också satt en maxtid – som brukar vara ganska generöst tilltagen – och överskrider hunden den tiden blir man diskad.

Börja träna agility

Agility är en hundsport där man kan behöva hjälp av en instruktör för att lära sig hur de olika hindren kan läras in. Kontaktfältshindren kräver också att man är två eller fler som hjälps åt i början, allt för att inte hunden ska skada sig eller bli rädd. De flesta av våra Hundungdomsklubbar har kurser och träningsträffar i agility. Har du inte någon klubb i din närhet hittar du säkert en Brukshundklubb eller lokal Kennelklubb som har kurser. De flesta hundar lär sig snabbt att älska den här sporten och glädjen och förväntningarna när hunden ser en agilitybana blir mycket stor. Hos en del hundar övergår glädjen i stress och för mycket stress är inte nyttigt.

Även av det skälet är det alltså bra om man är flera som tränar sina hundar tillsammans. Hundarna får då välbehövliga pauser i den roliga träningen och lär sig att varva ned emellanåt. Mycket av träningen kan man ändå träna på egen hand. Förutom lydnad och kontakt kan man fixa egna hopp hinder, bara man tänker på att de lätt ska kunna rivas. Slalompinningar kan utgöras av skidstavar eller stadigare blompinningar. För agilityhunden är god balans en bra färdighet och det kan man träna med hjälp av nedfallna träd, murar eller stora stenar under promenaderna. Och givetvis måste man också träna upp både sig och hunden på att samarbeta!

Träna och tävla med glädje

Om du är glad och positiv men ändå lugn när du tränar din hund kommer inläringen att gå både snabbare och lättare. Försök att hitta en belöning som din hund verkligen gillar. Det kan vara din glada röst, en godisbit, en varm kram eller favoritleksaken. Man kan också använda sig av klicker för att lära hunden göra rätt och klickern blir ofta en bra belöning. Om och när du och din hund börjar tävla är det lika viktigt att ditt humör är på topp. Din hund förstår inte att det är något speciellt viktigt att tävla, den märker bara av ditt humör och din sinnestämning. Tävlingar hålls över hela landet och nästan året om, men speciellt under årstider då man kan vara utomhus arrangeras det många tävlingar, både små inofficiella och stora officiella.

Mer om agility

Svenska Agilityklubben (SAgiK) är en verksamhetsklubb inom Svenska Kennelklubben. Det är den klubben som ansvarar för hundsportens officiella del. Med det menas t ex tävlingar, regler och att utbilda domare och andra funktionärer. Du kan välja SAgiK på Ungdomsmedlemskap.

Känner du för att gå en kurs ska du först gå in på Sveriges Hundungdoms hemsida och kolla om du hittar en lokalklubb i din närhet. På klubben kommer du att träffa andra ungdomar som också har hundar och hundsport som ett stort intresse.

Sveriges Hundungdom

Vi är till för dig som är mellan 6 och 25 år och vi är Svenska Kennelklubbens ungdomsförbund. På våra lokala Hundungdomsklubbar anordnas kurser i agility och flera andra hundsporter. Vi anordnar också läger, tävlingar och funktionärsutbildningar. Som medlem hos oss får du många förmåner, bland annat Ungdomsmedlemskap och medlemstidningar. Ditt medlemskap ger dig rätt att tävla på alla officiella agilitytävlingar. Andra förmåner är att du får 15 procent i rabatt på enskild hundförsäkring hos Agria Djurförsäkringar. Du får också 15 procent rabatt på produkter från PrimaDog.

Sveriges Hundungdom
Box 478, 191 24 Sollentuna
Telefon 08-795 30 85

info@shu.se **www.shu.se**

Följ oss på

Agria
Djurförsäkring

prima
DOG